

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 11 maja 2016 roku

Sąd Rejonowy w Dzierżoniowie Wydział III Rodzinny i Nieletnich

w składzie następującym:

Przewodniczący SSR Joanna Polak-Kałuzna

Protokolant Sylwia Krzos

po rozpoznaniu w dniu 11 maja 2016 roku w Dzierżoniowie na rozprawie sprawy z powództwa **M. W.**

przeciwko **I. W.**

o ustanowienie rozdzielności majątkowej

I. ustanawia rozdzielność majątkową małżeńską powoda M. W. i pozwanej I. W. w miejsce ustawowej wspólności majątkowej wynikającej z zawarcia przez nich małżeństwa w dniu (...) w B.- numer aktu małżeństwa 97/2001 z dniem 12 stycznia 2015 roku;

II. obciąża powoda M. W. opłatą sądową w kwocie 200 zł;

III. nie obciąża pozwanej I. W. kosztami postępowania w sprawie.

UZASADNIENIE

Powód M. W. pozwem z dnia 12 stycznia 2015 roku wniósł o zniesienie z dniem 30 marca 2013 roku ustawowej wspólności majątkowej swojej i pozwanej I. W., wynikającej z zawarcia przez nich w dniu (...) związku małżeńskiego.

Na uzasadnienie pozwu podał, że strony niniejszego postępowania są małżeństwem, jednak pozwany od ponad dwóch lat nie prowadzi wspólnego gospodarstwa z pozwaną, gdyż wyprowadził się z nieruchomości stanowiącej składnik majątku dorobkowego stron w dniu 30 marca 2013 roku i od tego dnia strony pozostają w faktycznej separacji. Powód stwierdził, że przed Sądem Okręgowym w Świdnicy prowadzone jest z jego pozwu postępowanie rozwodowe, które pozwana złośliwie przedłuża i grozi powodowi niszczeniem majątku i partycypowaniem w jego dochodach, co w jego ocenie jest rażąco niesprawiedliwe. Powód podniósł, że nie może rozpocząć prowadzenia własnej działalności gospodarczej, gdyż pozwana cały czas rości sobie prawa do wszelkich rzeczy będących w posiadaniu powoda, nawet tych, które stanowią własność obecnej partnerki życiowej powoda i osób trzecich, jednocześnie powód wskazał, że pozwana pomimo jego wielokrotnych próśb nie chciała zawrzeć żadnej majątkowej umowy małżeńskiej.

Na rozprawie w dniu 05 sierpnia 2015 roku powód zmodyfikował żądanie pozwu w ten sposób, że zrezygnował z żądania ustalenia rozdzielności majątkowej z datą wsteczną, wnosząc o ustanowienie rozdzielności z datą złożenia pozwu.

Pozwana na rozprawie w dniu 22 kwietnia 2015 roku wniosła o oddalenie powództwa jako przedwczesnego, z racji toczącej się sprawy rozwodowej, a żądanie pozwu ustalenia rozdzielności majątkowej z datą wsteczną uznała, za sprzeczne z zasadami współżycia społecznego, gdyż zostało złożone przez osobę winną rozkładu pożycia, nadto wskazała brak warunków ustawowych, o których mowa w art. 52 § 1 k.r. i o.

Na rozprawie w dniu 11 maja 2016 roku pozwana uznała żądanie pozwu w wersji zmodyfikowanej przez powoda, czyli z dniem wniesienia pozwu oraz wniosła o zwolnienie od kosztów postępowania, gdyż wcześniej nie wiedziała o długach, które pozwany generuje, w związku z czym dwukrotnie został zajęty samochód.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu (...) w B.strony zawarły związek małżeński. Strony mają dwoje małoletnich dzieci. W dniu 30 marca 2013 roku pozwany poinformował żonę o planach odejścia od rodziny, a 1 września 2013 roku wyprowadził się ze wspólnego mieszkania stron i zamieszkał w C.u swojej partnerki świadka M. T..

W tym czasie powód prowadził działalność gospodarczą w zakresie usług ogólnobudowlanych na terenie Norwegii. W związku z brakiem porozumienia z pozwaną i nie przekazania przez nią powodowi dokumentów o własnych dochodach powód musiał zapłacić wyższy podatek w Norwegii, gdyż zmuszony był rozliczyć się na podstawie wyższego progu podatkowego.

Strony pozostawały w konflikcie, w którym uczestniczyły małoletnie dzieci stron. Pozwany nie płacił alimentów na poczet dzieci, które pozostały przy pozwanej. Powód w kwietniu 2014 roku zaprzestał prowadzenia działalności gospodarczej w Norwegii, zjechał do Polski, zarejestrował się jako bezrobotny, pozostawał na utrzymaniu konkubiny, w toku sprawy rozwodowej starał się o przyznanie mu dzieci stron.

Po rozstaniu powód i pozwana przestali współpracować w kwestiach finansowych.

Dowód: - odpis skrócony aktu małżeństwa – karta 6,

- korespondencja mailowa pozwanego – karta 15,

- korespondencja mailowa stron – karta 18-20,

- protokół czynności komornika – karta 22,

- postanowienie komornika sądowego – karta 23,

- zeznania świadka T. W. – karta 29,

- przesłuchanie pozwanej – karta 76,

Wyrokiem Sądu Okręgowego w (...)z dnia (...)w sprawie IC 2298/13 rozwiązano małżeństwo stron z winy obu stron, wykonywanie władzy rodzicielskiej nad małoletnimi dziećmi stron powierzono matce, a obowiązki i uprawnienia ojca ograniczono do współdecydowania o wyborze szkoły, zawodu i sposobu leczenia w razie poważnej choroby, zobowiązując matkę do udzielania na żądanie powoda okresowych informacji i wysłuchania go w sprawach dotyczących małoletnich, orzeczono a alimentach i kontaktach. Wyrok powyższy został zmieniony wyrokiem Sądu Apelacyjnego we (...)z dnia (...) w sprawie I ACA 1630/15 wyłącznie w zakresie orzeczonych alimentów, dalej idącą apelację pozwanej oddalono.

Dowód: - akta Sądu Okręgowego w (...) w sprawie IC 2298/13

Sąd zważył ponadto, co następuje:

Powództwo o ustanowienie rozdzielności majątkowej małżeńskiej w wersji po zmodyfikowaniu zasługuje na uwzględnienie.

Zgodnie z przepisem art. 31 § 1 k.r. i o., z chwilą zawarcia małżeństwa powstaje między małżonkami z mocy ustawy wspólność majątkowa (wspólność ustawowa) obejmująca przedmioty majątkowe nabyte w czasie jej trwania przez oboje małżonków lub przez jednego z nich (majątek wspólny). Przedmioty majątkowe nieobjęte wspólnością

ustawową należą do majątku osobistego każdego z małżonków. A art. 31 § 2 k.r.i o. stanowi zaś, że do majątku wspólnego należą w szczególności: pobrane wynagrodzenie za pracę i dochody z innej działalności zarobkowej każdego z małżonków, dochody z majątku wspólnego, jak również z majątku osobistego każdego z małżonków, środki zgromadzone na rachunku otwartego lub pracowniczego funduszu emerytalnego każdego z małżonków.

Ustrój wspólności ustawowej, obejmujący dorobek obojga małżonków, służy realizacji podstawowych zasad prawa rodzinnego, w szczególności zasady równouprawnienia mężczyzny i kobiety oraz zasady ochrony małżeństwa i rodziny, przyczyniając się do umocnienia pozycji małżonka słabszego ekonomicznie oraz do stabilizacji sytuacji materialnej założonej przez małżonków rodziny. Jest, więc rozwinięciem normy artykułu 18 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz.U.97.78.483).

Małżonkowie mogą przez umowę zawartą w formie aktu notarialnego wspólność ustawową rozszerzyć lub ograniczyć albo ustanowić rozdzielność majątkową lub rozdzielność majątkową z wyrównaniem dorobków (umowa majątkowa). Umowa taka może poprzedzać zawarcie małżeństwa (art. 47 § 1 k.r. i o.).

Zgodnie z art. 52 k.r. i o. z ważnych powodów każdy z małżonków może żądać ustanowienia przez sąd rozdzielności majątkowej. Rozdzielność majątkowa powstaje z dniem oznaczonym w wyroku, który ją ustanawia. W wyjątkowych wypadkach sąd może ustanowić rozdzielność majątkową z dniem wcześniejszym niż dzień wytoczenia powództwa, w szczególności, jeżeli małżonkowie żyli w rozłączeniu.

W niniejszej sprawie Sąd rozpatrując powództwo M. W. Sąd oparł się na normie art. 52 k.r. i o.

Jedynym ograniczeniem zniesienia wspólności majątkowej małżeńskiej przez Sąd (obecnie ustanowienia rozdzielności majątkowej) jest istnienie „ważnych powodów” jej zniesienia, co najmniej w dacie oznaczonej w wyroku jako dzień zniesienia tejże wspólności (zgodnie z uchwałą SN z 09.06.1976 r. III CZP 46/76). Ustawa nie definiuje pojęcia ważnych powodów. Przez ważne powody można rozumieć ogólnie mówiąc fakt, iż dalsze trwanie wspólności ustawowej między małżonkami powoduje za sobą naruszenie lub poważne zagrożenie interesu majątkowego jednego z małżonków i z reguły także dobra rodziny. Takie orzeczenie Sądu powinno zapadać w sytuacjach rzadkich i wyjątkowych, za czym przemawia wzgląd na ochronę wierzycieli jednego z małżonków (wyrok SN z 03.03.1995 r. II CRN 162/94). Ważnym powodem zniesienia przez sąd wspólności majątkowej małżeńskiej jest separacja faktyczna małżonków, uniemożliwiająca im współdziałanie w zarządzie majątkiem wspólnym, sytuacja taka stwarza, bowiem z reguły zagrożenie interesów majątkowych jednego lub nawet obojga małżonków – co ma miejsce w niniejszej sprawie.

W sprawie o roszczenie określone w art. 52 k.r.i o. decydujące znaczenie mają kwestie czysto majątkowe i możliwość porozumienia małżonków w sprawach związanych z zarządaniem ich majątkiem (wyrok SN z 8 maja 2003 r. II CKN 78/01, LEX nr 80245). Jedną z przesłanek orzeczenia zniesienia wspólności majątkowej małżeńskiej jest długotrwała separacja faktyczna uniemożliwiająca małżonkom sprawowanie zarządu majątkiem wspólnym (wyrok SN z dnia 29 stycznia 1997 r., I CKU 66/96). Sąd w postępowaniu o zniesienie wspólności majątkowej małżeńskiej ma obowiązek zbadania, czy ustanowienie rozdzielności nie pozostaje w sprzeczności z dobrem rodziny. O zniesieniu wspólności majątkowej małżeńskiej ze skutkiem wstecznym sąd nie może orzec przy całkowitym pominięciu zagrożeń dla interesów osób trzecich (wyrok SN z 11 stycznia 1995 r. II CRN 148/94). Przy ocenie dopuszczalności zniesienia wspólności majątkowej małżeńskiej sąd bierze pod uwagę interes wierzycieli jednego małżonka, którzy mogą zostać pozbawieni możliwości zaspokojenia po zniesieniu wspólności majątkowej małżeńskiej, szczególnie z datą wsteczną.

W okolicznościach niniejszej sprawy Sąd orzekając w trybie powództwa opartego na normie art. 52 k.r. i o. miał na uwadze przede wszystkim okoliczność, że strony w dacie wniesienia pozwu faktycznie pozostawały i to od dłuższego czasu w separacji, nie zarządzały razem wspólnym majątkiem, nie porozumiewały się w kwestiach finansowych, w tym podatkowych. Co istotne głęboki konflikt pomiędzy stronami, ewidentnie widoczny w toku trwającego ponad dwa lata postępowania rozwodowego spowodował że nieskrępowana możliwość porozumienia się stron i współdziałania, tak konieczna w kwestiach majątkowych została zupełnie wyłączona.

Jak wskazano wyżej ustanowienie rozdzielności majątkowej jest sytuacją wyjątkową i zgodnie z art. 52 k.r. i o. wymaga zaistnienia ważnych powodów, by zostało przez Sąd orzeczone. W niniejszej sprawie takim powodem jest fakt, iż wskazana wyżej długotrwała separacja faktyczna stron uniemożliwiająca im współdziałanie w zarządzie majątkiem wspólnym stanowiła jednocześnie zagrożenie dla interesów majątkowych obojga małżonków. Powód prowadził działalność gospodarczą, co jest oczywiście związane z ponoszeniem ryzyka gospodarczego, a owe ryzyko w przypadku braku współdziałania małżonków objętych wspólnością realnie rosło. W tych okolicznościach Sąd uznał, że ustanowienie rozdzielności majątkowej z dniem złożenia pozwu jest uzasadnione, a powody są ważne, a jednocześnie nie pozostaje w sprzeczności z dobrem rodziny i nie powoduje zagrożenia osób trzecich.

Z powyższych względów Sąd na podstawie art. 52 k.r. i o. orzekł jak na wstępie. Jako datę ustanowienia rozdzielności Sąd przyjął dzień 12 stycznia 2015 roku to jest dzień wniesienia pozwu.

Orzeczenie o kosztach zostało oparte o przepis art. 102 k.p.c., który stanowi, że w wypadkach szczególnie uzasadnionych sąd może zasądzić od strony przegrywającej tylko część kosztów lub nie obciążać jej w ogóle kosztami, albowiem Sąd uznał, że szczególne okoliczności niniejszej sprawy, uzasadniają nie obciążanie pozwanej kosztami postępowania mimo formalnego przegrania procesu.